

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

В И С Н О В О К

на проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Центральну виборчу комісію» щодо недопущення наділення Центральної виборчої комісії невластивими повноваженнями, поданий народним депутатом України В.Цабалем (реєстр. № 4043-12)

За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на своєму засіданні 18 серпня 2023 року (протокол № 123) розглянув проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Центральну виборчу комісію» щодо недопущення наділення Центральної виборчої комісії невластивими повноваженнями (реєстр. № 4043-12 від 14.09.2020), поданий народним депутатом України В.Цабалем.

За визначенням суб'єкта права законодавчої ініціативи даний законопроект внесений з метою недопущення надмірного та незаконного розширення повноважень Центральної виборчої комісії (далі – Комісія) та Уряду, підриву національної безпеки та створення додаткового простору для маніпуляцій з боку держави-агресора, а також з метою захисту виборчих прав громадян.

Для реалізації зазначеної мети проектом нормативного акту пропонується доповнити Закон України «Про Центральну виборчу комісію» новою статтею, передбачивши, що Комісія може наділятися новими повноваженнями виключно за умови відповідності цих повноважень компетенції Комісії, встановленої преамбулою Закону України «Про Центральну виборчу комісію».

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України не підтримує прийняття законопроекту та у своєму висновку висловлює низку зауважень до його змісту концептуального та редакційного характеру. Зокрема, звертає увагу на те, що преамбула нормативно-правового акту не встановлює правових норм, а є виключно його вступною частиною, в якій викладаються мотиви законодавця, опис історичного контексту чи інших обставин, які слугують причиною прийняття закону та/або мають братися до уваги в подальшому правозастосуванні чи тлумаченні змісту закону для розуміння завдань, які ставить перед собою законодавець, та обрані ним у законі способи їх досягнення. Відтак запропоноване у проекті посилення на те, що компетенція Комісії встановлена преамбулою Закону України «Про Центральну виборчу комісію», на думку Головного науково-експертного управління, є концептуально неправильним.

Окрім того, Головне науково-експертне управління зауважує, що ідея автора законопроекту щодо встановлення заборони на розширення повноважень Комісії позбавлена будь-якого правового сенсу, адже парламент як єдиний орган законодавчої влади уповноважений вносити зміни в раніше прийняті закони, в тому числі й відмовитись від раніше встановлених обмежень.

Водночас розвиток суспільних відносин, пов'язаний із виникненням нових форм реалізації прямої демократії, зокрема народної ініціативи, народного вето, відкликання депутатів тощо може об'єктивно вимагати розширення повноважень Комісії у разі закріплення у Конституції України та законодавстві відповідних інститутів.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету у своєму висновку зазначає, що законопроект не має впливу на показники бюджетів і у разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності згідно із законодавством.

Комітет Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу, розглянувши законопроект, дійшов висновку, що його положення регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету та всебічно обговоривши питання, Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про Центральну виборчу комісію» щодо недопущення наділення Центральної виборчої комісії невластивими повноваженнями (реєстр. № 4043-12), поданий народним депутатом України В.Цабалем, за наслідками розгляду в першому читанні відхилити.

Співдоповідачем на пленарному засіданні з зазначеного питання визначено народного депутата України, Заступника Голови Комітету, голову підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії А.Загоруйко.

Голова Комітету

О.ШУЛЯК

